

Od Redakcji

Do rąk Czytelników przekazujemy kolejny, czwarty już zeszyt poświęcony problematyce funeralnej doby staropolskiej. Tym razem tematyka artykułów koncentruje się na kwestiach sporządzania, uwierzytelniania i egzekucji testamentów. Pole obserwacji obejmuje nie tylko dawną Rzeczpospolitą (w tym ziemie ruskie i litewskie); zostało rozszerzone o królestwa Czech i Węgier. Dzięki temu ustalenia dotyczące Polski średniowiecznej i wczesnonowożytnej uzyskały kontekst środkowoeuropejski.

Publikowane teksty powstały głównie na kanwie opracowań przedstawionych podczas Czwartych Funeraliów Warszawskich zorganizowanych przez Zespół Historii Kultury Staropolskiej Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego wspólnie z Ośrodkiem Historii Kultury Materialnej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, które odbyły się 22–24 października 2012 roku.

From the Editors

This is yet another issue of our quarterly devoted to funerary customs in the Old-Polish era. This time, the articles focus on the issues of writing, authenticating and executing last wills, embracing data not only from the Polish-Lithuanian Commonwealth but also from the Kingdoms of Bohemia and Hungary. Thus, conclusions about mediaeval and early-modern Poland are enriched with a wider look at the Central-European context.

The articles published in this issue are mostly based on presentations delivered during the 4th “Warsaw Funerals”, organized jointly by the Section of Old-Polish Culture of the Institute of History of Warsaw University and the Centre for the History of Material Culture of the Institute of Archaeology and Ethnology of the Polish Academy of Sciences on 22–24 October 2012.

Editorial

Le quatrième cahier que nous proposons à nos Lecteurs est concentré sur les problèmes relatifs aux usages funéraires et aux habitudes propres à ces moments à l'époque de l'ancienne Pologne. Cette fois les articles se concentrent sur tout ce qui concerne le confectionnement, la légalisation et l'exécution des testaments. Le champ d'observation c'est non seulement l'ancienne Respublica (y compris les terres russes et lithuaniennes), mais il embrasse aussi les royaumes tchèque et hongrois et c'est ainsi que les constatations concernant la Pologne moyen-âgeuse et des débuts de l'époque moderne ont gagné leur contexte de l'Europe centrale.

Les textes que vous avez en mains ont été écrits en relation avec les élaborations relatives aux questions concernant la mort, présentées lors des Quatrièmes Funeralia de Varsovie, organisés les 22-24 octobre 2012, par l'Ensemble de l'histoire de la culture de l'ancienne Pologne de l'Institut de l'histoire de l'Université de Varsovie, conjointement avec le Centre de l'Histoire de la culture matérielle de l'Institut d'Archéologie et d'Ethnologie de l'Académie Polonaise des Sciences.